

GOŃNIEC

Cena 30 hal.
egzemplarza

PRENUMERATA

W KRAKOWIE:

miesięcznie . . . 7 Kor. 50 hal.
kwartalnie . . . 22 " 50 "

Za odnośnienie do domu 1 Kor. 50 hal
miesięcznie.

NA PROWINCYI:

miesięcznie . . . 9 Kor. — hal.
kwartalnie . . . 27 " — "

OGŁOSZENIA:

Zawiesz nonpareilowy jednolam. przy
jednorazowym umieszczeniu 50 hal.,
przy większej ilości umieszczeń 40 h.
Nadesłane . . . 1 Kor. 50 h.
Po kronice . . . 3 " —

Drobne ogłoszenia 15 hal., matrymo-
nialne i korespondencyja 20 hal., od
siowa.

Rękopisów redakcyja nie zwraca.

KRAKOWSKI

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt.

Redakcyja i administracyja: Kraków, ulica Dunajewskiego 7. — Telefon Nr. 2502. — Biuro mastowe
administracyji: ulica Karmelicka Nr. 16.

Rok I.

Kraków, piątek 25. października 1918.

Nr. 115.

Nowy gabinet polski

Warszawa, 23 października.

Wczoraj o godz. 3 popoł. prezes Koła międzypartyjnego Świeżyński przedstawił Radzie Regencyjnej następującą listę nowego gabinetu, która została zatwierdzona.

W skład gabinetu wchodzi:

Prezydent ministrów Józef Świeżyński.

Minister spraw zagranicznych: dr Stanisław Głabiński.

Minister spraw wewnętrznych: Zygmunt Chrzanowski.

Minister rolnictwa: Władysław Grabski.

Minister handlu i przemysłu: Antoni Wierzbicki.

Minister komunikacji: Wacław Paszkowski.

Minister aprowizacji: Antoni Minkiewicz.

Minister sprawiedliwości: Stanisław Higersberger.

Minister pracy i ochrony społecznej: Józef Wolczyński.

Minister oświaty: Antoni Ponikewski.

Minister wojny: Józef Piłsudski (chwilowo vacat).

Minister skarbu: vacat.

Minister bez teki dla Galicji: vacat.

Minister bez teki dla Ks. Poznańskiego: vacat.

Pierwsze posiedzenie Rady ministrów odbyło się wczoraj o godz. 9 wieczorem w mieszkaniu prezenta gabinetu p. Józefa Świeżyńskiego.

Warszawa, 23 październik'a.

Jak się dowiaduję, na ministra skarbu powołany ma być dyrektor Banku Poznańskiego p. Hącia.

O WICEMINISTRA - ŻYDA.

Warszawa, 23 października.

W kołach żydowskich powstała myśl domagania się od czynników politycznych, żeby przy ministeryum wyznań i oświaty utworzono urząd wiceministra do żydowskich spraw religijnych i oświatowych.

Żydowski wiceminister ma — podług nich — uczestniczyć w posiedzeniach gabinetu ministrów.

Przed zwołaniem polskiego zgromadzenia narodowego.

Wiedeń. (B. K.). „Poln. Pressagentur“ donosi o utworzeniu nowego ministerstwa polskiego, że gabinet składa się przeważnie ze zwolenników Koła międzypartyjnego. Lewica nie wzięła udziału w utworzeniu gabinetu. Na zgromadzeniu przedstawiciele stronnictw omawiano sprawę zwołania zgromadzenia narodowego, które ma się składać ze 100 członków, tj. 50 z Król. Pol. i 25 z Galicji, 15 z Poznańskiego i 10 z krajów kresowych.

Węgrzy w obronie całości Galicji.

(Telegram własny „Gońca Krakowskiego“)

Budapeszt, 24 października.

„Virtaded“, organ partji niezawisłości, donosi, że w kołach tego stronnictwa powstał projekt wniesienia ustawy do sejmu węgierskiego, stanowiącej zwrot niepodzielnej Galicji zjednoczonemu państwu polskiemu.

Ponieważ Austria przy pierwszym rozbiore jak wiadomo, oparła się na historycznych pretensjach do Rusi Czerwonej, sfery niepodległościowe węgierskie chcą obecnie wykorzystać ten moment, aby zadokumentować przyjazne stanowisko wobec Polski.

Notyfikacyja niezawisłej i zjednoczonej Polski.

(Telegram własny „Gońca Krakowskiego“)

Budapeszt, 24 października.

Delegat rządu polskiego w Budapeszcie, p. Tad. Stamirowski notyfikował rządowi węgierskiemu ogłoszenie zjednoczonej i niepodległej

Polski.

Premier węgierski, dr. Wekerle, przyjmując ten fakt do wiadomości, wyraził nadzieję, że między obu państwami utrzymane będą nadal przyjazne stosunki.

Wojsko polskie na Chełmszczyźnie

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 24. października.

Z kół wojskowych dowiaduje się, że 2 p. p.

wojsk polskich ma odejść z Ostrowie na Chełmszczyznę, celem obicia tam garnizonu.

Odpowiedź Niemiec jest tylko gadaniną.

Londyn. (Reuter). Urzędowe koła angielskie wyrażają opinię, że odpowiedź niemiecka nie jest odpowiedzią, lecz gadaniną w swoim rodzaju, której celem jest pokryć brak odpowiedzi. Dzienniki angielskie odrzucają tę odpowiedź i

żądata, aby Niemcy się poddali. Dzienniki wyrażają przytem zapatrywanie, że dopóki w Niemczech panuje taki nastrój, jak obecnie, to rokowania nie mogłyby doprowadzić do żadnego rezultatu i powinny być przerwane.

Hiszpania konfiskuje 7 okrętów niemieckich.

Madryt. (B. K.). Rząd hiszpański ogłasza, że zastrzegając sobie zakatwienie ewentualnych spornych punktów przez sąd rozjemczy, w myśl swoich poprzednich oświadczeń, zajmuje siedm

okrętów niemieckich o łącznej pojemności 21.600 ton w miejsce hiszpańskich okrętów, zatopionych od dnia 14. sierpnia br.

„Ażeby przyspieszyć pokój należy kontynuować wojnę“.

Kraków, 24. października.

(?) Wyrazem nastrojów, panujących wśród sfer oficjalnych koalicyi, jest niewątpliwie mowa, wygłoszona w pierwszej połowie bieżącego miesiąca przez australijskiego prezydenta ministrów, Hughesa, którą w główniejszych ustępach, tak jak ją podają dzienniki francuskie, przytaczamy.

Każdy dzień — mówił Hughes — przynosi nam świetne wieści o zwycięstwach, odniesionych przez siły sprzymierzone. Jakaż to zmiana dla nas, których uszy od dłuższego czasu przywykły do słuchania ponurych raportów!

Nigdy, w całej historii świata, nie dokonała

się zmiana tak szybka, tak kompletna. Świetne rusztowanie niemieckiego cesarstwa na wschodzie, które tak niedawno jeszcze zdawało się być równie realne i solidne jak piramidy, nie jest dzisiaj niczem innym, jak tylko snem rozpięchłym.

Palestyna jest w naszych rękach po zwycięstwie najbardziej decydującem, najbardziej miążdzącem w historii. Armie tureckie zostały zniszczone, niewierni — wygnani z Ziemi świętej.

Bułgaria, dzięki walce Serbów, Francuzów i Włochów, dzięki także naszym armiom, poddała się bez zastrzeżeń.

Bagdadzka linia kolejowa, symbol tego ce-

sarstwa wschodniego, wymarzonego przez Niemców, jest w naszych rękach.

Turcja jest dziś bardziej niż kiedykolwiek tym „chorym człowiekiem“, przeklinającym godzinę, w której połączył swe losy z losami Niemiec. Sojusz mocarstw centralnych się wali. Niemcy są pobite, o czym dobrze wiedzą. To też Niemcy proszą o pokój.

Prezydent Wilson dał już na tę prośbę o pokój Niemiec, starających się tylko o uniknięcie kary za popełnione zbrodnie, zasłużoną odpowiedź. Czyż Niemcy mogą przypuszczać, że ich obłudno deklamacje na temat pokoju, wygłaszane wobec gruzów najpiękniejszych miast Francji i Belgii, walących się w płomieniach, pozwolą im uniknąć kary?

Nie słów oczekuje dziś świat od Boche'ów, lecz czynów.

Ta ostatnia ofenzywa pokojowa, której autorem był ks. Maksymilian, spaliła na panewce, tak samo, jak ofenzywa pokojowa Austrii. Po niej nastąpią jeszcze inne, bardziej machiawelskie, ale z pewnością nie osiągną one celu, bo dopóki nie wyrwemy zębów i pazurów temu tygrysowi, dopóty świat nie będzie mógł myśleć o zagojeniu swych cierpień. Jeżeli chcemy przyspieszyć dzień pokoju, powinniśmy zacisnąć pięści i wojnę niezłomnie prowadzić.

Kiedy przyjdzie pokój? Któż to może powiedzieć? Ale wobec najświetniejszych a świetnych zmian, jakie zaszły w położeniu militarnem, nie

jest wykluczonem, iż wkrótce już usłyszymy łoskot rozpadającej się ostatecznie potęgi niemieckiej.

Warunek zawieszenia broni zniszczy potęgę militarystyki pruskiej.

Waszyngton. (Reuter) Nieurzędowe komentarze amerykańskie zgadzają się w jednym punkcie, mianowicie, że pokoju nie należy jeszcze bezpośrednio oczekiwać i że nie będzie zawarte zawieszenie broni, jak tylko pod warunkami, które zniweczą raz na zawsze potęgę niemieckiego militarystyki.

Kongres amerykański za zakończeniem rokowań.

Waszyngton. (Reuter). Zgodnie z zapatrywaniem członków kongresu, szczególnie republikańskich, wyraża się za zakończeniem rokowań z Niemcami. Komisja senatu do spraw zagranicznych, oświadcza się za tem, aby przed odpowiedzią Wilsona, przedłożyć notę niemiecką koalicyi.

Rokowania po poddaniu się Niemiec.

Waszyngton. (Reuter). Republikanin Ponder postawił w kongresie wniosek, aby Niemcom odmówić dalszych rokowań, dopóki wojska niemieckie nie poddadzą się bezwarunkowo.

Burzliwe obrady w sejmie węgierskim.

Budapeszt (B. K.). Na wczorajszym posiedzeniu sejmu węgierskiego poseł Michał Karolyi domagał się natychmiastowego wzięcia pod obrady wniesionego przez mowcę projektu ustawy o utworzeniu samodzielnych Węgier, natychmiastowej dymisji rządu, albowiem ten od dziesięciu dni nie uczynił i natychmiastowego zawarcia pokoju, rozwiązania przymierza z Niemcami, zabronienia wywozu środków żywności z Węgier.

Prezydent ministrów Wekerle, wśród ciągłych przerywań, wskazuje, że niemożliwym jest przypominać o tem, co się winno niemieckiemu sprzymierzeńcowi z czasów, kiedy Węgry były skazane na ochronę wojsk niemieckich.

Wołania: Dlaczego nie sprowadzisz pan pułków węgierskich do domu?

Prezydent ministrów dr. Wekerle: Jest dążeniem rządu uczynić to.

Prezydent ministrów zapowiedział, że w tej mierze złoży poufne oświadczenie i mówił, że rząd węgierski ożywiony jest wolą pokoju, oraz omawiał meritum propozycji Wilsona. Twierdził, że u węgierskich Słowaków niema życzenia przyłączenia się do państwa słowiańskiego. Odpowiadamy — mówił — Wilsonowi, że

NIE ZNAMY WROGA SŁOWACKIEGO.

Węgry nie mają nic przeciw połączeniu się Słowian południowych, należących do krajów korony węgierskiej, wliczając w to także Dalmację. Mowca wezwał też Chorwatów, aby zawiadomili go o swoich życzeniach w sprawie gospodarczej i finansowej samodzielności. Jednakże kraje uboczne korony węgierskiej nie mogą być przez nas porzucone. W sprawie południowo-słowiańskiej, jak wogóle w sprawach narodowościowych, nie pozwolimy wogóle na osłabienie naszego narodowego stanowiska. Nie można poprostu oświadczyć, że ugoda z roku 1867 już nie istnieje.

DO KONCA ROKU 1919 JESTEŚMY ZWIĄZANI Z AUSTRYĄ I ZAGRANICĄ TRAKTATAMI,

do tego terminu musimy uregulować nasze stosunki z temi państwami, naturalnie na zasadzie samodzielności.

Wobec uwagi posła Karoly'ego, że naród sam

będzie działał, jeżeli rząd nie ustąpi natychmiast, oświadcza Wekerle, że pozostanie tak długo na stanowisku, dopóki go ktoś nie zrzuci, który będzie równie dobrze, jak on, reprezentował interesy narodowe lub też lepiej. Musimy stawić czoło terrorowi.

Poseł Władysław Foenyas woła: Co słowo, to kłamstwo!

Wreszcie prosił mowca, aby projektu ustawy Karoly'ego nie stawiać na porządku dziennym, albowiem mowca sam w najbliższym czasie wnieść ustawę o zabezpieczeniu niezawisłości Węgier.

Izba znaczną większością przyjęła stanowisko prezydenta ministrów. Następnie odrzuciła Izba wniosek posła Ratha ze stronnictwa Karoly'ego, wzywający rząd, aby w przeciągu 14 dni przedłożył ustawę w sprawie odłączenia Węgier od Austrii, przyczem

WĘGRY MIAŁYBY OTRZYMAĆ WŁASNEGO KRÓLA.

Po przyjęciu wniosku hr. Appony'ego o wybór komisji z 15 członków do spraw zagranicznych i obrony kraju, rozpoczęła Izba dyskusję nad prowizoryum budżetowem.

W sejmie podczas dyskusji budżetowej Appony oświadczył, że najważniejszymi sprawami teraz są ochrona granic węgierskich, do którego to celu trzeba użyć wojsk najbardziej zaufanych, i dalsza akcja pokojowa. Podczas mowy Balla z partji Karoly'ego, poseł Hesco z tej samej partji zawołał: W Debreczynie (para cesarska brała tam udział w poświęceniu nowego uniwersytetu — przyp.) przy przyjęciu króla

GRANO „BOŻE WSPIERAJ!“

Słowa te wywołują burzę na ławach partji Karoly'ego.

Prezydent musi przerwać posiedzenie, a po podjęciu go oświadcza, że ze względu na oburzenie, jakie wywołała w izbie ta wiadomość, zażądał natychmiast wyjaśnienia od rządu, lecz już teraz musi oświadczyć, że gdyby rzeczywiście komenda w Debreczynie popełniła taki pakt, prezydent sejmu węgierskiego musiałby to potępić. Cała izba wstaje i przez kilka minut oklaskuje słowa prezydenta.

Zdobycie Rieki przez zbuntowany pułk chorwacki.

Podczas dalszego ciągu mowy Balli wchodzi na salę poseł hr. Michał Karolyi z kilku posłami i podaje Balli do odczytania depezę, według której wczoraj o 9 rano w Rjece c. i k. pułk plechoty nr. 79, pułk chorwackiej narodowości

(Wołania wśród partji Karoly'ego: Jellacic!) wtargnął do tamtejszych koszar, honwedów i rozbili honwedów, obsadził miasto, w tem fabrykę tytoniu, nadto budynki sądowe i kilka innych publicznych budynków. Kierownik proku-

ratorji w Rjece uwięziony. Wtargnięto do więzień i wypuszczono na wolność więźniów. Policja miejska, po krótkiej walce ulicznej, pokonana. Dworzec obsadzili Chorwaci i zerwali szyny. Gubernator Jekelfalussy zażądał telefonicznej pomocy wojskowej.

Wołania: I nie dostał jej! Wielka wrzawa! Gdy Balla odczytywał depezę, w sali odezwały się ciągle okrzyki oburzenia. Wołano: Wobec tego nie można dalej obradować.

PREZYDENT PRZERWAŁ POSIEDZENIE.

Posłowie udali się do kuluarów, a potem do wielkiej sali okrągłej, gdzie wygłoszono wiele mów. Posłowie z partji Karoly'ego

DOMAGAJĄ SIĘ, BY RZĄD NATYCHMIAST USTĄPIŁ,

aby w jego miejsce powołano rząd, cieszący się zaufaniem całego kraju, w którym wzięliby udział także socjaliści. Appony i Andrassy oświadcza się za zmianą rządu, ostrzegając jednak, by zachować spokój. W końcu posłowie wracają na salę, wołając, by posiedzenie otwarto. Prezydent czyni temu zadość. Natychmiast po podjęciu posiedzenia, zabrał głos Wekerle, aby złożyć oświadczenie.

Rokowania Karoly'iego z Kramarzem

Budapeszt, 24. października.

Według „Az Est“ pos. Kłofacz oświadczył, iż w sobotę przed swym wyjazdem z Pragi dowiedział się o tem, że hr. Michał Karolyi negocjuje z Kramarzem.

Para cesarska wyjechała na Węgry.

Budapeszt, 24. października.

Cesarz z cesarzką będzie przez kilka tygodni przebywał na Węgrzech, częścią w Budapeszcie, częścią w Goedoele. Dziś albo jutro odbędzie się w Budapeszcie rada koronna.

Przed opróżnieniem Serbii i Czarnogóry

Budapeszt, 24. października.

„Deli Hirap“ donosi, że wojska austro-węgierskie już w najbliższych dniach opróżnią Serbię i Czarnogórę. Nowy front południowy będzie ustawiony między Dunajem a Drawą.

Komunikat austriacki

Wiedeń. (B. K.). Urzędowo ogłaszają 23 b. m.:

WŁOSKI TEREN WOJNY.

Ożywiona czynność nieprzyjacielskiej artylerji i lotników na całym froncie.

BALKAŃSKA WIDOWNIA WOJNY.

Nasze albańskie sily zbrojne zbliżają się do granicy albańsko-czarnogórskiej. Nad zachodnią Morawą i na północ od Kruszewaca toczą się dalej walki straży tylnych. Próby nieprzyjacielskie przeprowadzenia się koło Krajevo udaremniono.

Minister Głabiński już pełni swój urząd.

Wiedeń, 24. października.

„Polsche Press-Agentur“ donosi, że portfel min. skarbu zastrzeżony jest dla Steczkowskiego prawdopodobnie. Ks. Janusz Radziwiłł opuścił już agendy departamentu stamtąd profesorowi Głabińskiemu.

Zamach na komendanta niemieckiego na Ukrainie.

Sztokholm, 24. października.

Kijowski korespondent Reutersa donosi, że na komendanta wojsk niemieckich na Ukrainie Rohrbacha, dokonano zamachu, lecz zamach się nie udał.

Liebkecht wypuszczony z więzienia.

Berlin, 24. października.

Z polecenia Scheidemanna socjalistyczny poseł do parlamentu niemieckiego, Karol Liebkecht, został po dwuletnim pobycie w więzieniu wypuszczony na wolność i przybył już do Berlina.

działe ministerstwa wojny, Centrali skór surowych w Wiedniu, Towarzystwa dostaw skór i obuwia w Wiedniu, Koła polskiego, Biura skórniczego przy K. U. O. S. III i Ministerstwa dla Galicyi etc. — konferencya w sprawie galicyjskich postulatów skórnicznych. Konferencya ta uchwaliła oddać Biuru skórnicznemu przy K. U. O. S. III w Krakowie wszystkie dotychczasowe funkcje Centrali skór we Wiedniu odnośnie do Galicyi z tem, że tylko nadwyżka skór po zaopatrzeniu garbarń galicyjskich będzie teraz oddawana do dyspozycji Centrali skór surowych we Wiedniu. Klasyfikowanie skór odbywać się będzie już według jakości. Ze względu, iż Galicya otrzymywała dotychczas 28 proc. skór, licząc nie z całej ilości skór przeznaczonych dla celów ludności cywilnej całej Austrii, lecz z 70 proc. skór, przeznaczonych dla rękodzieła, w 30 zaś procentach skór przeznaczonych dla wielkiego przemysłu wcale nie uczestniczyła, otrzyma nasz kraj co miesiąc po 20.000 par obuwia. Pierwsza partya butów ma być przydzielona w miesiącu listopadzie Biuru skórnicznemu przy K. U. O. S. III w Krakowie. Celem zwolnienia, zakupionych przez K. U. O. w Budapeszcie 2230 par butów, z których nadeszło dotąd 850 par, c. k. Ministerstwo handlu przyrzekło wdrożyć odpowiednie kroki. Polskim zakładom garbarskim będzie przydzielone jednorazowo 1000 skór końskich. Oprócz tego wszystka skóra, wyprodukowana w garbarniach galicyjskich, a uznana jako niezdatna, przydziała się Biuru skórnicznemu K. U. O. S. III w formie ekontyngentowego dodatku dla Galicyi.

Również przyznano Biuru skórnicznemu 17 i pół tysięcy par, celem uzupełnienia i skontyngentowania zapasów skóry wierzchniej nabytej przez Biuro w drodze wolnego handlu. Towarzystwo dostaw skóry we Wiedniu ma także najrybniej przydzielić kilka tysięcy par obuwia K. B. K. i Naczelnemu Komitetowi Namiestnikowskiemu we Lwowie.

Wiadomości powyższe są nader cenne dla szerokich warstw naszej ludności, wywołają one też w nich zapewne wielką radość, iż akcja zaopatrzenia naszego kraju w obuwie w najkrótszym czasie wejdzie na tory lepsze, niż dotąd. D—ski.

Wiece kobiece w Anglii.

London, w październiku.

W wielkiej hali królewskiej w Londynie zwołany został meeting czyli wiec kobiet w sprawie przyszłych wyborów, w których kobiety angielskie wykonywać będą po raz pierwszy swe obywatelskie prawa. W małym trójkątnym kapelusiku, przypiętym zuchowato na bujnych wijących się włosach, zasiadła na prezydyalnym krześle miss Christabel Pankhurst, w której młode ręce złożyła matka jej, pani Pankhurst, osiwiała w boju sufrażystka, przewodnicząca kobiecego ruchu. — Na wiecu przeszedł wniosek nie wysuwania nigdy interesu kobiecych stowarzyszeń zawodowych czy politycznych, po nad interes narodowy; postanowiono równocześnie popieranie Lloyd Georę. Wiece, a raczej serya wieców, odbywających się obecnie co tydzień, zorganizowany został przez związek kobiet, zwany także partya kobiecą women's party, na którego czele stoja obie panie Pankhurst, a który liczy sześć milionów członkiń.

W czasie kryzysu amunicyi premier angielski omawiając znaczenie i wpływy związku, zwrócił się do partyi kobiet z prośbą o poparcie. Związek nie zawiódł położonego w sobie zaufania; nie dość że kobiety wstępowały masowo do fabryk amunicyi i pracowały tam gorliwie, prócz tego użyły jeszcze całego wpływu swego, wszystkich środków agitacyjnych. Jakimi rozporządzały, by podtrzymać ducha patriotycznego wśród robotników i robotnic, hamować strajki, chronić od anarchistycznej agitacji, wskazując na przykład bolszewickiej Rosyi. — Wtedy to stworzył im Lloyd George perspektywę równouprawnienia obywatelskiego; w taki sposób zaskarbiły sobie angielskie kobiety wdzięczność i zaufanie swych państwowo-narodowych władz. B.

„Gdy synowie nasi walczą — i wy wracajcie na front!“

Wiedeń, 24 października.

(ch) W dalszym ciągu swych pamiętników opowiada dr Dawis o następującym, nieznanym wydarzeniu:

Córka ces. Wilhelma, księżniczka Wiktorya Ludwika, do dra Dawisa przybywała zawsze w towarzystwie kogoś z dworu. Podczas ostatniej z wizyt przed opuszczeniem dworu niemieckiego przez dra Dawisa, towarzyszył jej mąż jej, ks. Cumberland.

Po skończonej konsultacji zażądał od dra Dawisa chwilkę rozmowy na osobności.

Dr Dawis zaprowadził go do sąsiedniego saloniku, gdzie ks. Cumberland poprosił lekarza, by nikomu nie wspominał o bytności księcia.

Prośbą tą był dr Dawis w wysokim stopniu zdziwiony i zaintrygowany. Tajemnicę wyjaśnił

dopiero jeden ze śpiewaków operowych, który za kilka dni przybył do dra Dawisa. Opowiedział on mianowicie, iż w Brunzwicku, gdzie mieści się siedziba ks. Cumberland, przyszło przed kilku dniami przed pałacem księcia do demonstracji. Tłum domagał się, aby ks. Cumberland wracał na front.

— Ojcowie i synowie nasi — wołali demonstranci — walczą na froncie, a wy przez ten czas siedzicie na miejscu! Wracajcie natychmiast na front i przyprowadźcie ich nam do domu!

Z powodu tej demonstracji ces. Wilhelm zabronił swemu zięciowi pokazywać się publicznie.

Prosząc dra Dawisa o dyskrecyę, ks. Cumberland chciał uniknąć, aby doszło do uszu cesarza, iż książe przyjechał do żony do Berlina.

Krwawe demonstracje w Wilnie.

Jedna osoba zabita, kilka rannych.

Wilno, 24. października.

„Wilnaer Ztg.“ z dnia 21 bm. pt. „Palaca przestęga“, podaje następujący opis zajścia, jakie odbyło się w Wilnie ubiegłej niedzieli dnia 20 bm.:

„Podczas uroczystości narodowej, urządzonej wczoraj przez pewną część ludności polskiej Wilna na placu Katedralnym, doszło niestety do poważnych starć z policyjnymi organami bezpieczeństwa publicznego, kiedy uczestnicy obchodu, mimo nieustannych ostrzeżeń ze strony władz, usiłowali publicznym pochodem przeciągnąć przez ulice miasta. Uczestnicy pochodu nie tylko że nie stosowali się do rozporządzeń

lecz częściowo tak gwałtownie przeciwstawiali się organom policyjnym, że te po wielokrotnych strzałach ostrzegawczych, ostatecznie zmuszone były zrobić użytek z broni. Przytem kilka osób odniosło rany, jedna zaś była zabita.

Wydarzenie samo przez się jest godne najwyższego pożałowania. Wina całkowicie wskazywać spada na organizatorów i uczestników pochodu(?) którzy — nie zważając na przepisy obowiązujące i rozporządzenie — dopuścili się poważnych wykroczeń przeciwko organom policyjnym. Ludność może stąd tylko wynieść poważną przestrożę na przyszłość przed stosowaniem podobnego nieposłuszeństwa“.

Wielka kradzież tytoniu.

Rekordowa kradzież. — Gdzie są złodzieje? — Wojsko ma pilnować transportów.

Kraków, 24. października.

(d) Do tutejszej fabryki tytoniu nadszedł wczoraj wagon tytoniu, w którym na pierwszy rzut oka skonstatowano znaczne braki.

Przy bliższym badaniu stwierdzono, że w drodze skradziono kilkanaście skrzyń tytoniu wartości 70.000 kor.

Dochodzenia co do miejsca, w którym popełniono kradzież, pozostały na razie bez rezultatu.

tatu.

Rzeczą charakterystyczną jest, że od dłuższego czasu w każdym wagonie przychodzącym do krakowskiej fabryki tytoniu brakuje tytoniu najmniej za 20 do 40.000 kor. Kradzież wczorajsza jest rekordowa.

Wobec powyższych kradzieży, prawdopodobnie przyszłe transporty będą szły pod eskortą wojskowa.

Zygzaki.

Rycerze paska.

Gdy biegniesz lekkim i radosnym krokiem niepodległego nareszcie Polaka po wyłożonych i uśmiechniętych stołecem ulicach, a nad twą głową trzepoczą beztrudno nareszcie nie żółto-czarne, ale wyłącznie biało-czerwone chorągwie — ogarnia cię nagle bezgraniczne zdumienie.

Bo oto wzrok twój nderza mnogość oblicz posępnych i zgnębionych, zmiętych wściekłą melancholią i rozpaczliwym, bezsilnym smutkiem. Ci dziwaczni, tajemniczy ludzie, obnoszący maski Hamletów po roześnianem, wibrującem radością bliskiego pokoju i szczęściem wolności mieście, dziwią, niepokoją i intrygują.

— Kto zasz? — pytasz się w duchu; w kawiarni mimo swej woli zostajesz uświadomiony.

Bo piekielnie zdenerwowani dżentelmeni, którzy przed tygodniem jeszcze byli panami życia i śmierci mas, spragnionych maki, mydła, pończoch, pasty do zębów, sukna, musztardy, szelek, trzewików, cukru, kiełbasy, kapeluszy etc. etc. — dziś szepeją ci błagalnie na ucho:

— A możeby pan kupił po bajecznie niskiej cenie skóry? Cukru? Skarpetek? Przedziwne wonnych, autentycznych mydełek? Spodni skrojonych, jak poemat, koszul z białej, jak śnieg i prawdziwej weby? Kiełbasy z oryginalnej świni? Gorsetów z niezaprzeczeniem gumowemi podwiązkami?

I oto nadeszła godzina rozkosznej zemsty. Zapelasz obojętnie papierosa i z morderczą ironią mierzysz wzrokiem indywidualum, które przed dziesięcioma dniami błagał o dziesięć kilogramów maki po bajdacko nieprawdopodobnej cenie, albo o „odstąpienie“ kortu na ubranie za sumę, której samo wymówienie stawało ci boleśnie kością w gardle.

Kto zasz są ci melancholijni Hamleci, te byzany, którym nagle zabrakło trupów na żer? (Choć miano ich na pewną współność z imci Janem Chryzostodem P. kiem, i herb paska noszą na swych wyświeconych czołach — są to „rycerze“ paska, choć nie Chryzostoma Paska...

„Rycerze“ tego paska, na którym z braku sznurka wieszka się na suchej gałęzi różnych zdrajców, łotrów, opryszków i bandytów.

Jakże niespodziewanie nadszedł z bliskim „wybuchem pokoju“ zmierzch waszej potęgi, o zmiażdżeni rycerze paska!

J. Wr.

Związek katol. krawców
w Krakowie, ul. Floryańska l. 7,
przymie uzdolnionych
Krawców
od sztuki lub na dniówkę.

NA DOBIE.

GDY RZĄD POWSTAJE..

Nareszcie rząd się polski tworzy,
skupiają się rodacy,
nareszcie pole się otworzy
dla wielkiej, twórczej pracy.

Oby to było dobrym znakiem
do pracy zgodnej, spolem,
niechaj to miano: być Polakiem,
nie znaczy: być WARCHOLEM.

Boć przecie u nas, co trzech ludzi
to jakaś partya nowa;
i każda krzyczy: — „tamta ludzi,
zdradę dla kraju knowa!“

Tu widać to, tam inne miano,
i hasła różne świecą,
partya gwałcących się co rano,
lub inna rządzić nieco;

ta ma programy maksymalne,
dla tamtej grunt oświata,
ta rządzi przez zebrania walne,
a ta przez nominata.

Skończmy raz spory — skończmy wszędzie,
my — jednej Matki syny;
głech w każdym sercu Polska będzie,
nie w SŁOWACH, lecz przez CZYNY.

Jah.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk.

Św. Feliksa

Wschód słońca 6:16

Zachód słońca 4:32

Długość dnia 10:16

REPERTUAR TEATRU IM. SŁOWACKIEGO:

Czwartek: „Dla szczęścia“.

TEATR Powszechny.

Czwartek: „Piękna żonka“.

Pobór do wojska polskiego.

W dniach najbliższych zostanie ogłoszony dekret Rady Regencyjnej, zarządzający przymusowy pobór do wojska. Na razie zostanie powołany rocznik 1897.

Podpułkownik Norwid-Neugebauer wezwany został do Warszawy do Rady Regencyjnej w sprawie organizacji oddziałów wojska polskiego, które zluzować mają wojska austro-węgierskie z chwilą opuszczenia przez nie okupacji.

Sprawa ma widoki pomyślnego załatwienia.

Podpułkownik Zagórski objął urząd szefa sztabu generalnego polskiego.

Antypolskie machinacje.

(d) Ostatnio zaszły wypadki polityczne skłoniły centralne związki gospodarcze, które mają w rękach przydział nawozów sztucznych dla poszczególnych krajów monarchii austriackiej do konsekwentnego uszczuplenia i ostatecznie do zupełnego zastanowienia wszystkich zamówień na nawozy sztuczne, pochodzących z Galicji. Nie mogąc dojść do tego celu drogą legalną, gdyż klucz rozdziału nawozów sztucznych na poszczególne kraje został przeprowadzony przez rząd, wstrzymują na razie wysyłkę nawozów przeznaczonych dla Galicji, usprawiedliwiając to brakiem wagonów, węgla itd. w tej błogiej nadziei, że ostateczny termin tj. koniec listopada hr. nadejdzie, pó którym już według umowy z fabrykami nawozów sztucznych, wszystkie zamówienia same z siebie upadają.

Interwencja naszych władz krajowych i instytucji rolniczych nie odnosi skutku i zachodzi obawa, że musimy się poważnie liczyć z możliwością zupełnego nieotrzymywania nawozów sztucznych.

Dla naszego rolnictwa będzie to klęską niepowetowaną i jeszcze jednym dowodem, jak nieprzychylnie są interesa naszego kraju w Wiedniu traktowane.

Natomiast ci, którzy chcą zaszkodzić nasze-

mu rolnictwu umieją trafiać do nas wtedy, gdy są głodni i nielitościwie wydzierają nam zboże i inne płody rolne. Ale nitki pękają — i ta naprzęta się dzisiaj za mocno.

Szkoły niemieckie z Pragi zostaną przeniesione?

(kg) Według doniesień „Bohemii“ kolegium profesorów wyższych szkół niemieckich w Pradze, biorąc pod uwagę rozwój stosunków politycznych, zamierza starać się o przeniesienie uniwersytetu i techniki z Pragi do niemieckiej części Czech.

Komisya neutralna dla badania zniszczeń dokonanych przez Niemców

(kg) Berl. „Vorwärts“ donosi, że w Brukseli utworzyła się komisya dla zbadania prawdy oskarżeń dokonania zniszczeń przez Niemców.

Komisji przewodniczy poseł von Lanken; członkami jej są poseł hiszpański Villabor, poseł holenderski v. Vollenhofen, Hiszpan Saure, Niderlandczyk Langenberg i Belgijczyk v. Bree. Komisya udała się już na front.

Chrzest ogniowy amerykańskich wojsk polskich na Syberii.

(kg) Z Omska donoszą, że w drodze z Irkucka do Omska został legion polski napadnięty przez czerwoną gwardyę.

W czasie walki toczony Polacy dzięki wyszkoleniu i uzbrojeniu rozbili bolszewickie oddziały, zmuszając resztki do ucieczki.

Legion ten został przydzielony do pomocy wojskom czesko-słowackim, walczącym nad Wolgą.

Wysokość szkód w Belgii.

(kg) „Daily News“ donosi, że ze sfer miarodajnych określono zarzys szkód, jakie Belgia poniosła a zarazem wykaz materiału żywego i martwego, jaki do odbudowy będzie potrzebnym. I tak dla uprawy roli koniecznym jest 50.000 koni; wartość materiału, wywiezionego przez Niemców z fabryk przedstawia sumę 14 i pół miliona funtów szterlingów.

Szkody wyrządzone przez zniszczenie śluz, portów, mostów, kanałów, dróg itd. wynoszą 18,200.000 f. szt. Do odbudowy potrzeba 250.000 ton cynku, 60.000 ołowiu, 40.000 miedzi.

Drzewa potrzeba za sumę 12,800.000 f. szt.

Do tego trzeba dodać 10 do 12 miliardów marek jako gotówkę, której Belgia żąda tytułem odszkodowania.

Rumuni tworzą w Ameryce legiony.

(ll) „New York Times“ donosi, że w Ameryce tworzą się rumuńskie legiony pod komendą amerykańską. Legiony wyczekują swego przeznaczenia i przewiezienia na front europejski, gdzie chcą walczyć z Niemcami.

Z tajemnic dyplomatycznych.

Dzienniki szwajcarskie, opierając się na sprawozdaniach, odchylają rąbek tajemnic dyplomatycznych, jakie miały miejsce między rządami austriackim i tureckim a niemieckim. Z przebiegu wypadków wynika, że rządy austriacki i turecki wystosowały do rządu niemieckiego notę, w której zgodnie oświadczyły, że przyjmują notę Wilsona w całej jej osnowie, przez co wywarły nacisk na rząd niemiecki, nakłaniając go do przyjęcia warunków zawieszenia broni. Równocześnie oznajmiły, że w stolicach swoich ogłoszą to urzędowo, aby zrzucić z siebie wszelką odpowiedzialność.

Rozwód wbrew popędowi serca!

(ll) „Tu felix Austria nube“ mawiano niegdyś w Austrii. Dyplomacya austriacka wysilała wówczas swe mózgi, by kojarzyć coraz nowe małżeństwa, które niosły Austrii w wianie coraz nowe kraje. Narody łączyły się z sobą, „pobie-

rały się“ i razem żyły, aż znużone zapragnęły rozwiązania związków. „Austria felix“ z rozdartem sercem godzi się na rozwód, bo wszystkie narody jednakowo gorącą darzyła miłością!

Chciał dowieść, że nie jest... lalką!

(ll) Dzisiaj wszystkim już jest rzeczą wiadomą, że sprawcami nieszczęścia, które nagle nawiedziło Europę, są cesarz Wilhelm i Tisza. Stwierdził to ponownie w swej mowie w delegacji węgierskiej hr. Karolyi, który w swoich zarzutach, skierowanych przeciw monarchii, między innymi, stwierdził: Dowiedziałem się od byłego dyrektora fabryki Kruppa, Muehlona, że austriacy dyplomaci układali tekst ultimatum do Serbii w obecności cesarza niemieckiego, który miał się wyrazić, że światu pokaże, że nie jest lalką i że świat cały zdrzzy, kiedy szablil dobedzie!

Pomnik Karola Marksa.

Jak donoszą pisma moskiewskie, robotnicy ukończyli już przygotowania do wzniesienia pomnika Marksovi. Pomnik ten ma być odsłonięty w pierwszą rocznicę rewolucyi październikowej. Prócz pomnika jeden z placów Moskwy będzie na pamiątkę rewolucyi nazwany placem Marksa. Program uroczystości październikowych opracowany został przez nowomianowanego komisarza, panią Andrejewą, żonę Maksyma Gorkiego.

W CELU ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z ORGANIZACYĄ FINANSOWĄ ZARZĄDU M. KRAKOWA, oraz z organizacją tut. służby egzekucyjnej i ze sposobem ściągania podatków, magistrat m. Warszawy wydelegował zastępcę kierownika wydziału finansowego, p. Podstawskiego.

(d) WIECZORNE WYKŁADY NAUKOWE dla kobiet na kursach Baranieckiego, odbywają się codzień od godz. 6—8. We czwartek wykład będzie pp. A. Rosner o macierzyństwie i I. Szydłowski o polskich zamkach renesansowych. Wstęp 1 kor.

Z TEATRU IM. JUL. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj po raz czwarty „Dla szczęścia“ St. Przybyszewskiego, które dzięki świetnej grze zespołu, wypełnia stale widownię. Jutro „Niebieski lis“ Fr. Herczego.

W sobotę dnia 26 b. m. nowa, wesola komedia Bogdana Katerwy „Urwis“, którą teatr im. Jul. Słowackiego wystawia przed wszystkimi innymi scenami.

Oprócz „Urwisa“ w najbliższym czasie ukaza się trzy jeszcze polskie nowości, co do których teatr krakowski ma zastrzeżone pierwszeństwo. Są to „Lancet“, tragicomedia Wł. Jastrzębca-Zalewskiego, „Odyss w gościnie“ Macieja Szukiewicza, oraz komedia Jerzego Guranowskiego p. t.: „Krót w kłopotie“, z przedstawieniem operowem w jednym akcie, skomponowanym przez Bolesława Wallek Walawskiego.

W RECENZYI Z „WYZWOLENIA“ wkradła się przykra pomyłka. Rolę starca grał p. Osinski, a nie p. Noskowski, który występował w roli Reyzera.

(d) SZKOŁY W OKRESIE PRZEJŚCIOWYM. Celem omówienia programu nauki w szkołach ludowych pospolitych i wydziałowych w okresie przejściowym odbędzie się w sobotę, w lokalu Związku polskiego nauczycielstwa ludowego, Rynek 29. II piętro, o godz. 6:30 wieczorem, zebranie dyskusyjne.

(4) WYSTAWA JANA MATEJKI (ul. Sienna 2) otwarta będzie jeszcze krótki czas. Obecnie wystawiona jest dalsza kolekcya nieznanych rysunków

PORANEK MUZYCZNY W SALI TOW. LEKARSKIEGO, w niedzielę, poświęcony będzie „Muzyce Młodej Polski“. Prelegent p. dr. Józef Reiss omówi przełom, dokonany w rozwoju naszej muzyki i wprowadzony wystąpieniem Karłowicza, Różyckiego i Szymanowskiego. Wykonawcami będą pp. Hendrichówna, prof. Przeorski i K. Grossberg. Do pieśni, akompaniuje prof. Przeorski. Bilety do nabycia u p. J. Rudnickiego. Linia A—B.

GIODIA BUCCARINI, śpiewaczka o fenomenalnym głosie koloraturowym, rozporządzająca wyjątkową skalą głosu, ho obejmująca trzy oktawy, występ w niedzielę dnia 27 b. m. w sali „Sokoła“. Koncert rozpocznie się punktualnie o godz. 8 wieczór.

NIEDORZECZNA PLOTKA. Pod tytułem: „Zabroniono rozmawiać po niemiecku we Lwowie?“ pisze „Hajnt“: „W wiedeńskim piśmie czytamy: Donoszą nam, że polska Rada Regencyjna ogłosiła plakatami w całym Lwowie zakaz rozmawiania po niemiecku. Wskutek tego wiceprezydent miasta, dr. Schleicher — żyd — podał się do dymisji“.

Niewiadomo, czy w bajce tej jest więcej głupoty, czy podstępnej złośliwości.

(d) **ZDZIERSTWO SKLEPIKARZY.** W pewnej piekarni przy ulicy Szewskiej, mimo ogłoszonej przez magistrat ceny 10 koron za 1 kg. chleba białego, liczą w dalszym ciągu 14 koron, tłumacząc się droższą mąką. Chleb ten wydobywa piekarka ukradkiem z pod lady sklepowej, czyli że zdaje sobie dokładnie sprawę z nieobywatelskości swego postępowania. Możeby sprawą tą zajął się magistrat?

(d) **KONSERWACYA NARODOWEJ PAMIĄTKI.** Przed 39 laty obywatele miasta Kołomyi, na pamiątkę hołdowniczego aktu wołoskiego wojewoły, Stefana Wielkiego, królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi, wzniesli skromny obelisk. Pamiątka ta historyczna i narodowa przedstawia obecnie mutny widok. Ktoś strząsał marmurową tablicę, sam obelisk potłukł i porysował.

Aby pamiątkę tę uratować, zawiązał się w Kołomyi dnia 26 października 1913 r. obszerniejszy komitet, w skład którego weszli reprezentanci wszystkich stanów i zawodów i zamyśla uprosić Radę m. Kołomyi, aby 3-morgowy szmat ziemi na tem miejscu, gdzie się hołd odbył, na wieczystą pamiątkę dla obu narodów, których rycerze w hołdzie uczestniczyli, przemieniła w ogród, i chce podnieść kopiec do pierwotnej jego wysokości.

Nie mając odpowiednich fundusów, komitet, na zezwolenie którego stoi ks. Franciszek Wójcik, katecheta gimnaz. w Kołomyi, zwraca się do społeczeństwa prośbą o nadsyłanie składek.

(4) **BUDA DOROŻKARSKA NA BUTY.** Na Rynku Kleparskim przytrzymał 28-letniego Karola Kępczyńskiego, w chwili, gdy przybył na targ włościanom usiłował sprzedać skórę z budy dorożkarskiej na buty. Ponieważ S. nie mógł dać wiarygodnych wyjaśnień, skąd pochodzi owa skóra — skonstatawano ją, a jego samego „tymczasowo“ umieszczono pod Telegrafem.

(4) **SPRYTNY MONTER.** Od dłuższego czasu trasa na bruku krakowskim nieładzi Rud. Heitner, monter i od latwoiernych wyludza zadatki na instalację elektryczną. Po otrzymaniu pieniędzy nie okazuje się więcej. Ostatnio wyludził od restauratora Płaszaja 1000 koron, a na pamiątkę zostawił mu... zwój drutu. Za współudział w tych oszukiwanych manipulacjach aresztowano jego przyjaciółkę, S. Wieserównę.

(4) **„SIMMERING“—„CRACOVIA“.** W sobotę i w niedzielę rozegra „Cracovia“ zawody footballowe z pierwszorzędną drużyną wiedeńską „Simmering“. Zawody zapowiadają się bardzo interesująco.

PRZYJAZD AL. LEDNICKIEGO. Przybył do Warszawy przedstawiciel Rady Regencyjnej w Moskwie, p. Aleksander Lednicki. P. Lednicki postawił sobie za cel stanowiska przedstawiciela Rady Regencyjnej w Moskwie. — Zabawi w Warszawie około 10 dni, po czym powróci do Moskwy, aby po wentialnem ustąpieniu uporządkować swoje sprawy, co może potrwać około 4 miesiące. P. Lednicki zamierza potem osiąść w Warszawie.

NAZWĘ PILSUDSKIEGO. PADEREWSKIEGO I WILSONA nadano trzem ulicom w Jaśle.

WIELKI POŻAR BAWELNY DRZEWNEJ W LWOWIE. Wczoraj wieczorem zapaliły się za rogatką Janowską stopy bawelny drzewnej, sprzedawanej przez wojsko niemieckie, które opuściło baraki, niejakiemu Bernfelowi. Płonącej bawelny nie podobna było ugasić tak, że spłonęło jej kilkanaście wagonów.

(kg) **PRZYSZŁOŚĆ CZECH.** Praskie dzienniki praskie zaznaczają, że w kołach czeskich krąży pogłoska, iż rząd narodowy nie myśli o całkowitem odłączeniu się od Austrii.

BRAK MIESZKAŃ W MONACHIUM. Z powodu niewystarczającego braku mieszkań w Monachium i wywołanej tem nędzy, król Ludwik oddał swe pałace do dyspozycji najbardziej potrzebującej ludności miejscowej.

(kg) **OLBRZYMA EKSPLOZYJA W BERLINIE.** W fabryce maszyn Deseau w Berlinie nastąpiła kolosalna eksplozyja, w czasie której zostało 70 osób

zabitych, przeszło 50 rannych. Przyczyny wybuchu dotychczas nie ustalono.

W. KS. MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ ŻYJE. Wielki ks. Mikołaj Mikołajewicz, o którym doniesiono, że go stracono, znajduje się w Kijowie i jest zdrow.

(d) NEKROLOGIA.

Wanda Marya Górniewiczowa, 49 lat;

Honorata Dyga, 22 lat;

Aniela Masłowska, 44 lat;

Julian książę Puzyna, zmarł we Lwowie, przeżywszy 77 lat;

Dr. Stanisław Opolski, prof. chemii, zmarł we Lwowie;

S. p. podp. Br. Lewandowski, zmarł w 36 roku życia, dnia 26 września r. b., w szpitalu obozu jeńców oficerów II. korpusu W. P. w Brześciu Litewskim (fort Graf Berg).

Jako oficer wołyńskiego pułku gwardyi, brał czynny udział przy zajęciu Staro-Konstantynowa przez oddział 3 korpusu wojsk polskich, w walce z bolszewikami.

Dnia 15 maja b. r. w chwili likwidacyi Związku po bitwie pod Kaniowem, został aresztowany w Staro-Konstantynowie i wywieziony wspólnie z oficerami II. korpusu do obozu jeńców.

„TANCERKA“

z niezrównaną Ossi Oswaldą, jak niemniej „Fatalny dokument“ podobają się nadzwyczajnie i ściągają do „Sztuki“ tłumy publiczności, zachwyconej programem, który trwać będzie do 25 b. m. włącznie.

Wszystko przepadnie

skończy się i zamrze, ale wieczną pozostanie i niepokonaną miłość, która obejmuje dusze ludzkie niby

PAS SENAJI.

Najseptyczniejsze, największą niewiarą ogarnięte serca, chociażby się pośród wątpliwości kłóczyły wzajem długo, ulegną wreszcie i w niej jedynej i niezmożonej znajdą ukojenie.

Na dalekim dworze władcy indyjskiego odnajduje dwoje przerafinowanych ludzi szczęścia; którego dojrzeć nie mogli w domu.

DAGNY SERVAES gra jak marzenie w tym filmie „Uciechy“, wyświetlanym w bieżącym tygodniu.

Z teatru powszechnego.

(„Piękna żonka“ — komedia w 4-ach aktach M. Bałuckiego).

Stara, ale pocziwa w tendencyi komedia Bałuckiego, odegrana prawie wzorowo przez artystów drugiej sceny — zgromadziła dość liczną publiczność, która żywo oklaskiwała uratowaną przed atakami pseudo-arystokracji — cnotkę mieszczańską. Cnotkę ratuje czamara alias pocziwy ziemianin, bez którego nie można sobie nawet pomyśleć komedyi Bałuckiego.

Rolę tytułową oddała z wdziękiem i zrozumieniem p. Morska. Szlagona na łasce zięcia grał z wybornym charakterystycznym zacięciem p. Kolwas, przepysznym Rambolińskim był p. Trzywdar, a szlachetnego łobuza nieprawdopodobnie szybko na uczeziwą drogę nawróconego odegrał z elegancją i umiarkowanym sentymentem p. Brzeski. Wyborną była p. Horowiczowa jako Macaroni-Trambolińska, a osobne uznanie i pochwała należy się p. Romanowi za świetną tyłwetkę muzyka Cymbalkiewicza. Pp. Kucharski, Grylewska, Korecki, Magnuszewski i Kijowski grali bez zarzutu.

K. Krumłowski.

Z sali koncertowej.

Do wieczorów o bardzo wysokim poziomie artystycznym — tak pod względem programu jak i wykonania — należał wieczór piątkowy, urządzony w sali saskiej staraniem Tow. muzycznego, którego koncerty mają tradycyjnemu zapelnioną salę „śmietanką towarzystwa“. Wykonawcą był S. Eisenberger, który jest nie tyle „pianistą“, ile artystą — muzykiem głębokim, serdecznie odczuwającym i z wielką siłą wyrazu odsłaniającym czary, zaklęte w kompozycyi. Gra Eisenbergera posiada walory wysokie artystyczne; roztacza cały blask szlachetnego romantyzmu i interesuje wybornem opracowaniem technicznym, poprawnością wykonania wierną pod względem stylu interpretacją.

Z gry Eisenbergera w kompozycjach już dawno i często u nas grywanych, wychodzą nowe szczegóły utworu, nowe oświetlenia, świeże zabarwienia. Tak było z uznaniami za monotone „Pieśniami bez słów“ Mendelssohna, z których A-dur była prześlicznie oddana, tak z rapsodyami (h-moll, g-moll i es-dur) Brahmsa, które zniewalały głębią duchową i owem oświetleniem niektórych rytmicznych szczegółów działając nieprzeparą siłą nastrojowego patosu tak z „Karnawalem“ Schumanna, już zdawałoby się skazanym na wieczysty post, tak wreszcie z sonatą As-dur Wetera, w której było dużo finezyi i smaku w szczegółach, lecz razito może zbyt ostre użycie forta przy przepięknej kantylenie.

Wśród estradowych „cudownych dzieci“, które trudno czasem traktować poważnie, wyróżnia się pochlebnie Maks Rosthal, 11-letni skrzypek, któremu jedynie ze względu na jego fizyczne rozmiary, nie można nadać miana artysty. Zastugiwałby bowiem na nie choćby tylko przez swą wielką i prawidłowo się rozwijającą technikę. Poziom, na którym gra Rosthal obecnie się znajduje, dowodzi jego wybitnych zdolności, ale tembardziej wymaga wprawnego i umiejętnego kierownictwa, aby nie wpaść w manierę i nie zejść na manowce bezmyślnej wirtuozyi.

Akompaniowała nie dość zerzana ze skrzypkiem, panna E. Schwarz, która nadto wykonała bardzo interesująco Impromptu Fis-dur Etudę Ges-dur Chopina, oraz Liszta „Liebes-tram“.

Szczere uznanie należy się Biuru koncertów krak. za urządzenie, jak w latach poprzednich, poranków literackich i muzycznych. Na ostatnim wystąpił jako prelegent prof. Flach, który starał się odrzucić zarzuty społeczeństwa i krytyki polskiej, jakoby twórczość Przybyszewskiego była niereligijna i niemoralna. Przy pustych czamy, że wywody prelegenta przekonały w pewnych częściach słuchaczy.

W części ilustracyjnej wystąpili znani artyści teatru miejskiego, p. Łuszczkiewicz-Gallowa i p. Bończa.

Z. Mroczek.

Reaktywowanie oficerów

P. K. P.

Warszawa, 24. października.

Ponieważ P. K. P. mimo faktu rozwiązania go przez czynniki zewnętrzne pozostał bez przetrwania w związku zależności od Rady Regencyjnej jako swej suwerennej władzy, co zostało stwierdzone i w czasie procesu w Marmarosze Sziget Rada Regencyjna w następstwie swego manifestu z 12. października uznała wszystkich oficerów, którzy 15. lutego 1918 służyli w P. K. P. za czynnych oficerów w armii polskiej.

Inni oficerowie legionowi, tj. ci, którzy w r. 1917 opuścili legiony, oraz oficerowie innych formacji polskich są reaktywowani w miarę sobiestego zgłaszania się do armii.

Sprawa ppłk. Norwida

Warszawa, 24. października.

Podpułk. Norwid-Neugebauer, który jak wiadomo zgłosił się telegraficznie pod rozkazy Rady Regencyjnej mimo to rozpoczął na własną rękę akcyę wojskową w Kieleckiem. Z tego powodu władze wojskowe polskie pociągnęły go do odpowiedzialności.

Jak się dowiadujemy, podpułk. Norwid po przybyciu do Warszawy, oświadczył gotowość sprawiedliwienia się wobec Rady Regencyjnej

i podpisania deklaracji pełnego posłuszeństwa prawowitym władzom polskim.

Rumunia wysyła wojska nad granicę Austrii.

Przygotowaniami wojennymi Rumunii kieruje gen. Joffre.

(Telefonem od kor. „Goniec Krakowski”) Lwów, 24 października.

„Gazeta Wieczorna” donosi, że stanowiąca większość w Rumunii stoi na stanowisku wzięcia odwetu za pokój bukareszteński i przez całą siłę do wypowiedzenia wojny Austrii. W Rumunii rośnie z całą siłą prąd, będący wyrazem woli narodu, który domaga się zjednoczenia wszystkich przez Rumunów zamieszkałych ziem, mianowicie Siedmiogrodu, Bukowiny i Dobruży. Planom tym obiecują realizację zarówno koalicja, jak i punkta Wilsona. Daje się zauważyć

silny ruch na kolejach, wskazujący na translokację wojsk w kierunku granicy austriackiej. Przygotowaniami temi kierują oficerowie francuscy pod komendą generała Joffre’a, przebywającego w Bielicy w Rumunii. Wojska francuskie z pod Salonik przybyły pospiesznymi marszami przez Bułgarię do Dobruży i dotarły aż do ujścia Dunaju. Konstancję zaopatrzone w silną załogę i ciężkie baterie.

W związku z temi wydarzeniami krąży we Lwowie pogłoski, że zamierzona jest ewakuacja Czerniowiec.

Dardanele sforsowane przez flotę koalicji.

(Telefonem od kor. „Goniec Krakowski”) Lwów, 24 października.

„Gazeta Wiecz.” donosi z Czerniowiec, że Dardanele uległy przewadze wroga, tak, że część floty angielskiej zdołała się przedrzeć na morze Czarne. Wieść o zbliżającej się flocie angielskiej wywołała popłoch po miastach nadbrzeżnych morza Czarnego, a przedewszystkiem w Odessie. Władze austriackie zarządziły ewakuację materjału wojennego i zboża. Wszystko zboże z Odessy zostało wysłane do Niemiec. Komenda

drugiej armii austriackiej urzęduje już w Kolumyl. Połączenie pocztowe i telegraficzne z Odessą jest przerwane.

Turecja zawiera już pokój z koalicją.

Wiedeń, 24 października.

Jak się dowiaduje, Turecja zawiadomiła mocarstwa centralne, że wdrożyła pertraktacje z koalicją w sprawie zawarcia pokoju.

Dalsze wypieranie Niemców.

Komunikat niemiecki.

Berlin (B. Wolffa). Urzędowo ogłaszają dnia 23 b. m.:

ZACHODNIA WIDOWNIA WOJNY.

Grupa wojsk ks. Rupprechta: Walki w dolinie Lys trwają dalej. Gwałtowne ataki przeciwnika po obu stronach Deize. Na północ od tego miasta odparto je. Na południu z początku nieprzyjacieli zdobył teren, potem wstrzymano go kontratakami na zachód od gościńca Deize—Olsere. Na zachód od Cartrai odepchnięto nas z zachodniego skraju Vichte na wschodni. Po obu stronach tej miejscowości rozbiły się silne ataki nieprzyjaciela.

W zaciętych walkach śląska rezerwa pułku piechoty Nr. 10 utrzymała wzgórze pod Karberg przeciw czterem atakom nieprzyjaciela. Częściowe walki w dolinie Skaldy. Po obu stronach Fournai i Valenciennes.

Grupa wojsk niem. nast. tronu: Na południe od Marle opróżniliśmy broniony chwilowo przyczółek mostowy nad Serre i Souche i cofnęliśmy swoje linie poza odcinek. Nad Aisną odparliśmy gwałtowne ataki przeciwnika po obu

stronach Manteuil. Na wschodnim brzegu Aisny po obu stronach Vouzieres i na wschód od Oligy walki przybrały wielkie rozmiary. Nieprzyjacieli użył do boju wielkiej ilości artylerji i zaatakował wczesnym rankiem między Terron a Falaise tudzież między Olizy a Beaurepaire.

Na wzgórzach na zachód od Ballay zdołał atak zyskać nieco terenu, na reszcie frontu rozbił się przed naszymi liniami. Także po południu nieprzyjacieli, po jaknajsilniejszym przygotowaniu artyleryjskim, ruszył do ataku. Pierwszy bawarski pułk piechoty wytrzymała obroną utrzymał wzgórze na wschód od Chestres przeciw kilku atakom przemożnych sił przeciwnika. Na reszcie frontu odparto nieprzyjaciela, zadając mu ciężkie straty.

Grupa wojsk gen. Gallwitza: Między Argonami a Mozą i Mozą a Mozela żywa nocna działalność ogniowa. Częściowe ataki na zachód od Mozy i na zachód od Mozeli bez szczególnego wyniku.

Porucznik Buechner osiągnął 40 zwycięstwo w powietrzu.

Ludendorff.

Oświadczenie Polaków w sejmie rzeszy.

Berlin, 24 października.

W sejmie rzeszy ks. Stychel (Polak) złożył nast. oświadczenie: Hr. Westarp oświadczył, że ani pięć ziemi niemieckiej nie śmie być odstąpiona. Nie żądamy ziemi niemieckiej. Dawno już nie ma ważności zasada, jakoby wszędzie tam była ziemia niemiecka, gdzie kiedykolwiek Niemcy postawili swą stopę. I my jesteśmy przeciwnikami dwulicowej polityki, dlatego porzucamy dotychczasową rezerwę. Nie chcemy naruszać uczuć niemieckich. Rozumiemy dobrze, jakie to są uczucia w chwili obecnej. Jutrzienka nowej ery zaświtała i zapowiada zbliżenie się upragnionego przez całą ludzką pokój Bożego, pokoju trwałego, opartego na naturalnym prawie narodów. Jeżeli ten cel będzie osiągnięty, to nie nadaremnie przelano morze krwi. Żądamy tylko naszego prawa. Całkowite przeprowadzenie prawa nie jest krzywdą drugiego, lecz tylko

zmazaniem winy. Wilson, ten przyjaciel i dobroczyńca ludzkości (wesołość na prawicy, oklaski u Polaków) podniósł swój głos i pragnie w praktyce urzeczywistnić zasady, które sam Bóg wyrzył w duszach ludzkich, a które przez setki lat deptano. W miejsce brutalnej siły przyjsie ma prawo. Miecz spocznie w muzeum starożytności. Nieprzedawnione prawa narodu polskiego mają się teraz urzeczywistnić. To wywołuje burzę wśród partji ojczyściej, urzadza się wielkie manifestacje w Poznaniu, Gdańsku i Wrocławiu.

W ten sposób drażni się Polaków i zwiększa się ochotę koalicji do żądania jeszcze większych gwarancji, ze strony Niemiec. Co do niemieckie go charakteru tych powiatów, to powołują się na statystykę ludności. Lecz stan obecny nie jest rozstrzygającym. (Sprzeciwy w całej izbie).

Gdyby polskie części kraju były bez właściciela wówczas, gdy przyszli Niemcy, to można-

by podnosić tę zasadę, ale kraj nie był bez właściciela. Prawowici właściciele byli, lecz ich wyparto. Czyż rozsądnie myślący Niemiec może nam brać za złe, że chcemy własnego wolnego państwa? Dotąd traktowano nas zawsze jako obywateli o mniejszych prawach. (Wolania w izbie: Jak Anglia Irlandczyków!)

Krajowy Patronat rękodziel i przemysłu

urządza z początkiem listopada br. półroczne kursa koronek klockowych. — Zgłaszać się należy do Zarządu Pracowni dewocyonalii „Marta”, Kraków, ul. św. Marka L. 25. 903

KURSA MATURYCZNE Wolska 13/III.

pod kierunkiem profesorów szkół średnich. Kursa obejmują: Kurs gimnazjum klas., realn. i szkoły realn. ednoroczne (przedpołudniem lub popołudniem) i dwuletni oraz jednoroczna kursa seminaryjne (wieczorne). Wpisy codziennie od godziny 6 do 7^{1/2}, wieczorem.

Nowo założony ZAKŁAD KRAWIECKI

STANISŁAWA MŁUKA 874

PRZY UL. ZWIERZYŃCIECKIEJ L. 25.

Wykonuje wszelkie roboty i przeróbki w zakresie krawiectwa cywilnego i wojskowego wchodzące. Dokładna znajomość zawodowa i praktyka po pierwszorzędnych firmach w kraju i zagranicą dają zupełną gwarancję że zdołam zadowolić P. T. Klienteli gustu najwybredniejszego.

KRAJOWY ZAKŁAD dla umysłow i nerwowo chorych w Kobjerzynie

poszukuje stałej służby męskiej i żeńskiej oraz większej ilości robotników polnych do sprzętu jesiennego. 879

„VERDA STELO” Zarząd wojskowy

Sambor, Lwowska 10. Kupuje konie zupełnie zdrowe o silnych kościach miary conajmniej 158cm od 5—10 lat. Żel. spieszne do Inspekcji konińskiej Uzupelniającej przy Komendzie wojskowej Kraków, Poselska ul. 19/L

Poszukuje się 815

młodej męskiej sily podróżującej dla artykułów elektrotechnicznych i innych bardzo poszukiwanych i wladającej językiem polskim i niemieckim, która może sobie zapewnić znaczny dochód. — Zgłoszenia tylko listowne pod „Podrózniczą” do Biura ogłoszeń i reklam i t. p. Tamia potrzebna służąca do wszystkiego. 895 „LOT”, Kraków, Floryńska l. 25

WODOCIĄGI dla miast, gmin, folwarków, fabryk, domów prywatnych,

POMPY wszelkiego rodzaju, STUDNIE wiercone i kopane, dostarcza, buduje i reparuje

Inż. JÓZEF SCHROLL,

FILIA: KRAKÓW, ul. PAWIA L. 8. — Zbadanie sytuacji na miejscu i kosztorysy darmo. 262

Robotników

ślusarzy, kowali, stolarzy, kołodziej i tokarzy poszukuje za dobrem wynagrodzeniem przy zapewnionej aprowizacy Fabryka maszyn rolniczych, Oświęcim.

Kilkadziesiąt nowych lub używanych

maszyn do pisania

różnych systemów 814

poleca jedyna firma w tym rodzaju

Rudolfa NOWAKA

Kraków, Grodzka 44. Tel. 3541.

Technik dentystryczny
 jawalida, pracujący samodzielnie, poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia listowne pod „Technik“ do Admin. Gońca Krakowskiego. 765

Szukam posady
 do dziecka (na wieś), do towarzystwa lub pielęgnowania chorej — pragnę zadowolić. — Marya Sokółowska, Dąbrowa Górnicza, gub. Piotrkowska, Miejska 10. 892

Najtania!
 przerabia i wyrabia: materace, otomany, garnitury i wszelkie roboty tapicerskie. Zakłada firanki. Wyjeżdża na prowincję. — **Zakład tapicersko-ekspedycyjny J. Bogdanowicz**, Kraków, Plac Maryacki 8. 733

Kawaler
 Królewski, lat 27, fachowiec, z braku znajomości życzyby sobie poznać w celach matrymonialnych pannę lub młodą wdowę. — Posiadam dla wspólnego dobra 10.000 K. Łaskawe zgłoszenia: Zak Józef, wieś Głanów, pow. Olkński, gmina Jangrot. 763

Dwa rowery
 marki „Ideal“ i „Styria“ do sprzedania po bardzo niskiej cenie. Wiadomość: Szewska 21, parter, ofic. na lewo.

Kupię
 dwie pary nart. Zgłoszenia listowne z podaniem ceny: Wilkosz Stefan, Kraków, Floryańska 8. 763

Bona Polka,
 lat 30, z kilkunastoletnią praktyką, poszukuje miejsca najchętniej na wsi w obywatelskim domu. — Łaskawe zgłoszenia u p. Szczeniowskiej ul. Wolska 1. 19. Pensjonat „Janina“, Małkowska. 761

Ekspedycjanta uzdolnionego
 do handlu zabawkowego oraz uczeńnicy — poszukuje. Filous, ul. Floryańska. 747

Pomocnika woźnego
 w wieku 14—18 lat poszukuje Powszechny Bank Obrotowy w Krakowie. Zgłoszenia ze świadectwami między godz. 9—12 przedpołudniem. 754

Uczen
 w latach do 30 kilku, łagodna, znajdzie przytułek za spełnianie małych posług. Wiadomość: Dr. Kurkiewicz, ul. Batorego 20, na dole, od 12—3 popołudniu. 766

Tanio do sprzedania
 płaszcz męski, płaszczyk, zakiet i kapelusze damskie. Niehałowski 3, parter na lewo. 767

1 robotnika, 1 robotnicę
 przyjmie zaraz Zwierzyniecka fabryka octu i musztardy Kraków—Zwierzyniec, ul. Królowej Jadwigi 91. 904

Uboga starszuszka
 żyjąca w ostatniej nędzy, mająca sparaliżowaną siostrę, błaga litościwe osoby o wsparcie. Łaskawe datki uprasza się składać w Adm. Gońca Krakowskiego. x 1—3

Technik-dentysta
 wolny od wojska, poszukuje posady. Zgłoszenia listowne pod „Rutynowany“ do Adm. Gońca Krak. 896

KTÓRY
 z samotnych, poważnych, zamożnych mężczyzn pragnie poznać również samotną, elegancką, przydatną kobietę z towarzystwa celem uprzyjemnienia życia? Po bliższym poznaniu małżeństwo nie wykluczone. Zgłoszenia pod „Loteryja szczęścia“ do Adm. Gońca Krak. 898

Potrzbay zaraz
 sumienny gospodarz-karbownik ze świadectwami służb pełnionych po dworach. Posada kawalerska. Pensja według umowy. Również potrzebna kucharka dworska. Ewentualnie posady te może objąć małżeństwo bezdzietne. Odpisy świadectw i zgłoszenia nadsyłać: Obszar dworski Gogolów p. Fryszak. 860

Błędny student
 kupiłby tanio płaszcz studencki lub kurtkę (lat 18). Wiadomość pisemna do biura „Lot“ ul. Floryańska 25.

Robotników
 do składu materiałów budowlanych poszukuje firma L. & G. Kaden Tow. akc. Zgłoszenia na miejscu, ul. Warszawska, obok dawnej rogatki. 760

Do sprzedania
 zimowe czarne palto prawie nieużywane, sweater drap. męski, zakiet czarny damski, buciki, kołnierzyki Nr. 42, sukno huculskie pokrajane, kocyki, poduszki, jasiok, kapy, stół do salonu, I noleum, kuferek, wyznaczkę itd. Wiad.: Pijarska 11, I p. od 10—11 i 3—4. 761

Do sprzedania
 2 fulra męskie b. eleganckie mało używane oraz nowa szapka barankowa. — Wiadomość: Firma R. Dittmar, Kraków, Rynek główny 22. 720

Do sprzedania:
 damski płaszcz jesienny brązowy, nowa suknia jedwabna granatowa, bluska biała i zakiet czarny, jedwabne; kapelusze zimowe i letnie, buciki wysokie, eleganckie, nowe Nr. 37 i pantofelki czarne, noszone. Straszewskiego 1. 24, niski parter w biurze do 6 wieczór. 762

Do sprzedania:
 czarny zakiet sukienny, szyrting, obrusy, białe spodnie i t. d. Wolska 38, I ofic. na prawo, między 11—2. 901

Do sprzedania:
 jesionowe łóżko, szafka nocna, 2 szafy, umywalnia z lustrem, sekretarzyk, kanapka, foteliki. — Dietłowska 103, drzwi 4-te. 764

Potrzeba 876
 zaraz zdolnego stolarza znającego się na prowadzeniu maszyn stolarskich, oraz kilku robotników stolarskich, znających się na wyrobieniu trumien. Wiad. Kraków, Pl. Szczeptański 2. Jan Wolny.

Automobil
 2 osobowy do sprzedania. Wiad. w biurze dzienników i ogłoszeń M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7. 749

OBUWIZ
 damskie, męskie, obłopięte i dziecinnie skórzane boksowe, szewro i żółte różnej wielkości sprzedaje po niskich cenach: Agencja Handlowa M. Murak Kraków, ul. Karmelicka 12, I piętro. 819

„WISLA“ parowa pralnia bielizny, pralnia chemiczna i farbiarnia Kraków - Podgórze, Nadwiślańska 1. 10. poszukują:
 1. prasowaczek, 756
 2. robotnic dziennych.

KURSY 457
PRAWNICZE
„IUS“ KRAKÓW
 „IUS“ KRAKÓW
 przygotowują pewnie do wszystkich egzaminów uniwersyteckich. Wybitne siły fachowe. udzielają pomocy i wskazówek przy egzaminach adwokackich notaryalnych i sędziowskich. Prospekt na żądanie.

Do sprzedania lub zamianę na zboże
 buty z cholewami żółte Nr. 44, trzewiki sznurowane czarne Nr. 33, używane ubranie, materiał na ubranie i palto. Wiadomość w biurze dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Jagiellońska 7. 748

POSZUKUJE się kobiet do roznoszenia gazet. Wiadomość w Admin. Gońca Krakowskiego.

Skład futer i pracownia kuśnierska
PINKUS HALPERN
 KRAKÓW 808
 ul. Grodzka L. 21/1.
 róg pl. W. W. Świątych
PRZERABIA GUSTOWNIE I TANIO.

MLEKA
 każdą ilość, stale, za umową potrzebując. Zgłoszenia: Cukiernia Lwowska Kraków, Floryańska 45. 746

SIGORIN
 wylepia zdumiewająco szybko 846
PLUŚKWI
 Flaszka na próbę K 5—, wielka flaszka K 18—, wstrzykawka do tego K 4—, Wszędzie do nabycia.
 Główne miejsce wysyłki:
 Apotheke zur „HOFFNUNGS“ in Pasa Nr. 52. (Ungary).
 Do oddania wystarczy sprzedaż dla poszczególnych miast. — Główna sprzedaż w Krakowie: Reim i spółka Rynek gł. 38, apt. F. Gralewski, Jan Link Sławkowska 1, Drog Arnold Reifer, ul. Grodzka, Apt. Ludwik Rosenberg Kraków, a 29, Sporn i sp. Roman Droi.

Do pracowni kowalskiej
 potrzeba dwóch chłopców, całe utrzymanie i doświadczenie. Brodzowski, ul. Retoryka 11.

DLA PROWINCYI!
KURS LISTOWY
 języka świątowego 709
ESPERANTO
 Wróćcie po zawarcie pokoju należy liczyć się z powrotem do prowadzeniem tego języka do szkół i biur. — Pierwszy list otrzymanie się po nadadaniu opłaty w kwocie 20 K (dla PT. Nauzycieli 25 K) za całość kursu. Z kołem kursu rozdaje 5 nagród za najlepsze wypracowanie. — Leopold Dreher, Kraków, 5 Listopada 37.

Uwaga
P. T. Kuacy, Składnice Kółek Rolniczych, Konsumy!
 Tylko firma
Leon HOŁOWACZ
 Kraków, Krupnicza 7.
 sprzedaje 750

100 sztuk Palatyn Kor. 33—
1 tuz. Pasty czarnej najlepszej K 20—,
1 tuzin szczotek ryżowych Kor. 36—.

Proszę zająć najnowszymi cennikami z października b. r.

Zawieranie
 małżeństw i możliwości rozwodów obywatelskich na Węgrzech
 Praktyczny podręcznik w języku niemieckim. — Do nabycia tylko za poprzednim nadaniem kwoty trzech (3) Koron w Administracji
Eberchts-Bibliothek
 Budapest, VII/5, Rakoczi ut 68. 811

Zajmujące książki
 do nabycia w księgarni
I. Buchsbauma
 w Przywozie (Morawy)

Złota księga domowa. Kobieta lekarzka domowa. Podręcznik lekarski do pielęgnowania zdrowia i leczenia rodziny, z szczególnym uwzględnieniem chorób kobiecych i dziecięcych, położnictwa i pielęgnowania dzieci. Przepisy zachowania się podczas ciąży, celne uniknięcia bólu i niebezpieczeństw przy porodzie. — Z dodatkami: O zabiegach przeciw zniechęceniu. — Prof. Dra med. Anne Hückelmann, praktyczna lekarzka w Dreźnie, 600 stron z 460 ilustracjami oryginalnymi, 85 tablicami i dodatkami kolor. Wspaniała oryginalna oprawa. Cena K 52—

Potęga energii. (Jak osiągnąć energię?) Wypróbowano kuracza zaniku woli, rozstrzęsienia, przygnębienia, melancholii, utraty nadziei, trwogi wewnętrznej, słabej pamięci, bezsenności, zaburzeń żołądkowych, ogólnego zniechęcenia itp. Cena K 60—

Nasz weterynarz. Poradnik gospodarski zawierający wskazówki co do hodowli i właściwego rozpoznania zapobieżenia i leczenia wszelkich chorób koni, bydła, owiec, świń, kóz, psów, kotów i drobiu. Zwięzłe domowe w stanie zdrowym i chorym. Zrozumiałe napisane dzieło ze stu rycinami. Cena K 10—

Potęga hipnotyzmu czyli odsłonięcie tajemnic władzy ludzkiej. Podanie w jaki sposób wyrzucić można osobisty wpływ hipnotyzmu, magnetyzmu i sugestji czyli wpojenia myśli. Z wielu rycinami. Cena K 5—

200 pięknych wierszyków na posztówki i powieszona imieninowa oraz zbiór toastów i wierszy do pamiętników. Cena K 170

Przygody rozbitka angielskiego, nadzwyczaj zajmujące przygody podróżnicze według opowiadania „Dzień kapitana Granta“ ozd. 126 rycinami. 3 tomy Cena K 10—

Quo Vadis? Dokąd idziesz, Panie. Opowieść historyczna z czasów prześladowania chrześcijan za panowania Nerona, podług powieści H. Sienkiewicza. Nowe obszernie wydanie ludowe, pięknie ilustrowane. W opr. Cena K 50—

Dzieje narodu polskiego od najdawniejszych czasów, napisane jasno i dla każdego przystępnie, zawierają całą historię polską. Liczne obrazy i nprzetożnają wszystkie panujących i ważniejsze zdarzenia historyczne, wielkość sławę narodu naszego. Najstosowniejszy podarek przy każdej okazji. W oprawie. Cena K 50—

Księgarnia wysyłkowa
I. BUCHSBAUMA w Przywozie
 (Odertur) obok Morawskiej Ostrawy.

„JERRY“ Ska
 Z OGR. FOR. 606
KRAKÓW, Floryańska 28
LWÓW, Sykstuska 2,
 posiada na składzie w wielkim wyborze
kompletne amerykańskie
URZĄDZENIA BIUROWE
i GABINETÓW MĘSKICH,
 stylowe
GARNITURY KLUBOWE:
 skórzane, pluszowe, gobelinowe, sukienne; kompletne stylowe
SYPIALNIE i JADALNIE;
 większa ilość łóżek wraz z materacami i szafkami nocnymi, nadających się do urzędzenia pensjonatów, hotelów, burs etc.

E. Ostaszewski & E. Mayer
 Kraków, Rynek 5. 466
POLECAJĄ towary drobiazgowo, nowości dla Pań.